

Instrukce č. 3/2017

Ministerstva spravedlnosti

ze dne 14. 8. 2017, č. j. MSP-87/2017-OPR-M, o způsobech a podmínkách hospodaření s majetkem státu

Ministerstvo spravedlnosti ČR k uplatnění zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky Ministerstva financí č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Instrukce o způsobech a podmínkách hospodaření s majetkem státu (dále jen „Instrukce“) se vztahuje na všechny organizační složky státu v působnosti Ministerstva spravedlnosti ČR (dále jen „ministerstvo“), které jsou účetními jednotkami, a to:

- ministerstvo,
 - Nejvyšší soud,
 - Nejvyšší správní soud,
 - vrchní soudy,
 - krajské soudy (Městský soud v Praze),
 - okresní (obvodní) soudy (Městský soud v Brně),
 - Nejvyšší státní zastupitelství,
 - vrchní státní zastupitelství,
 - krajská státní zastupitelství (Městské státní zastupitelství v Praze),
 - Vězeňská služba České republiky (dále jen „VS ČR“),
 - Justiční akademie,
 - Rejstřík trestů,
 - Probační a mediační služba,
 - Institut pro kriminologii a sociální prevenci
- (dále jen „organizační složky“)
- a na státní příspěvkové organizace rezortu ministerstva (dále též „SPO MSp“).

Odpovědné osoby

(1) Za plnění povinností vyplývajících z právních předpisů při hospodaření a nakládání s majetkem státu odpovídají a právně jednají

- a) ministr spravedlnosti,
- b) předsedové
 - Nejvyššího soudu,
 - Nejvyššího správního soudu,
 - vrchních soudů,
 - krajských soudů (Městského soudu v Praze),
 - okresních (obvodních) soudů (Městského soudu v Brně),
- c) nejvyšší státní zástupce,
- d) vrchní státní zástupci,
- e) krajské státní zástupce (Městský státní zástupce v Praze),
- f) generální ředitel VS ČR;
- g) ředitelé
 - Rejstříku trestů,
 - Justiční akademie,
 - Probační a mediační služby,
 - Institutu pro kriminologii a sociální prevenci,
 - státních příspěvkových organizací rezortu ministerstva(dále jen „odpovědná osoba“).

(2) Odpovědná osoba může, pro určité právní jednání, písemně pověřit jednáním jiného vedoucího zaměstnance organizační složky a státní příspěvkové organizace rezortu ministerstva. Další zaměstnanci organizační složky a státní příspěvkové organizace rezortu ministerstva mohou za stát právně jednat pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem této organizační složky nebo státní příspěvkové organizace.

(3) Za zaměstnance se považuje také státní zaměstnanec podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě.

ČÁST DRUHÁ

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU

Hlava I

Základní povinnosti při nakládání s majetkem státu

§ 3

(1) Majetek státu, se kterým organizační složka hospodář, využívá tato složka k plnění svých funkcí a činnostem s tím souvisejícím.

(2) Majetek státu podle odstavce 1 organizační složka využívá účelně a hospodárně, zejména dbá o to, aby nebyla snižována hodnota svěřeného majetku, bezodkladně uplatňuje právo na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

(3) Organizační složka je povinna řádně hospodařit se svěřeným majetkem a ochraňovat a střežit majetek před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím. Zaměstnanci organizační složky odpovídají za jím svěřené hodnoty podle jiných právních předpisů¹.

Hlava II

Škoda a řízení o škodě

§ 4

Vzniklá škoda se zachycuje v účetnictví v okamžiku jejího zjištění.

§ 5

Řízení o náhradě škody

(1) Odpovědná osoba je povinna prošetřit každou škodu vzniklou na majetku státu a

a) posoudit, zda škoda vznikla porušením právních povinností,

b) posoudit, která osoba je povinná k náhradě,

c) uplatnit vůči této osobě náhradu škody podle jiných právních předpisů.

(2) V případech, kdy zjištěné skutečnosti o škodě nasvědčují podezření, že byl spáchán trestný čin, je odpovědná osoba povinna neprodleně podat trestní oznámení.

(3) Na základě rozhodnutí odpovědné osoby se náhrada škody eviduje v účetnictví. Analytická evidence se vede podle jednotlivých dlužníků (tj. dle osob povinných k náhradě).

(4) Řízení o škodě vzniklé jednáním nebo opomenutím odpovědné osoby vede ministr spravedlnosti prostřednictvím jím pověřených osob.

(5) V případech stanovených jiným právním předpisem² se při uplatnění nároku na

¹⁾ § 250 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; § 123 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ § 2 až § 12 zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů.

náhradu škody postupuje podle tohoto jiného předpisu.

(6) V případě zapůjčeného hmotného majetku od jiné organizační složky v rámci jedné kapitoly na základě zápisu o výpůjčce k přenechání věci k bezúplatnému užívání se výše uplatňované náhrady škody vzniklé na daném majetku stanoví z pořizovací ceny majetku snížené vždy o 10 % za každý rok bezúplatného užívání.

§ 6

Kontrola

(1) Ministerstvo provádí kontrolu hospodaření a nakládání s majetkem státu u organizačních složek a příspěvkových organizací podle jiných právních předpisů³.

(2) Kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy a vnitřními předpisy při hospodaření s majetkem a při jeho správě v rámci organizační složky provádějí zvláštní kontrolní útvary⁴. Při úpravě kontrolních metod a postupů se postupuje podle jiných předpisů⁴.

Hlava III

Nabývání majetku státu

§ 7

Stát může nabývat prostřednictvím organizační složky jenom takový majetek, který daná organizační složka potřebuje k plnění svých funkcí nebo k činnostem s tím souvisejícím.

§ 8

(1) Stát může prostřednictvím organizační složky nabýt majetek kupní, darovací nebo jinou smlouvou, zákonem, na základě zákona, rozhodnutím příslušného orgánu, děděním ze závěti, na základě platné mezinárodní smlouvy, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem.⁵

(2) V případě nabývání nemovitých věcí musí být na jednom vyhotovení smlouvy podpisy účastníků úředně ověřeny podle zvláštního právního předpisu.

(3) Organizační složka se ve smlouvě označuje

³⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., a zákona č. 123/2003 Sb.

⁴⁾ § 48 a § 49 ZMS

⁵⁾ § 12 a § 13 ZMS

- a) názvem Česká republika - název organizační složky,
- b) sídlem,
- c) identifikačním číslem (IČO)
- d) osobou zastupující organizační složku s uvedením jména a funkce.

(4) Státní příspěvková organizace se ve smlouvě označuje

- a) svým názvem (obchodní firmou),
- b) sídlem,
- c) identifikačním číslem (IČO),
- d) uvedením člena statutárního orgánu nebo zaměstnance, který je oprávněn k podepsání smlouvy.

(5) Smlouva musí být podepsána a datována.

(6) Identifikační údaje smluvních stran se dále doplní zejména o bankovní spojení, údaje z výpisu z registru ekonomických subjektů (obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík) apod.

(7) Obsah smluv lze měnit pouze písemnou dohodou stran s náležitostmi podle odstavce 1 až 6.

(8) Všechny organizační složky a SPO MSp jsou povinny uveřejňovat uzavřené smlouvy v registru smluv v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem č. 340/2015 Sb., o registru smluv. Vedoucí každé organizační složky a SPO MSp určí osobu odpovědnou za vkládání dat do registru. Tato osoba je odpovědná za úplnost a správnost údajů do registru vkládaných a za řádné provedení anonymizace vybraných údajů ze smlouvy.

§ 9

Bezúplatné nabývání

(1) Bezúplatný převod hmotné nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, s výjimkou silničního pozemku nabývaného z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace, jakož i bezúplatný převod práva stavby anebo majetkové účasti v jiné obchodní společnosti než akciové ve prospěch státu vyžadují schválení Ministerstvem financí.

(2) Žádost o schválení podle odstavce 1 podává organizační složka prostřednictvím odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva. Žádost musí být písemná, řádně zdůvodněná a doložená. Před podáním žádosti o schválení musí být majetková dispozice s nemovitým majetkem projednána Komisí pro nakládání s nemovitým majetkem rezortu ministerstva spravedlnosti. Žádost o projednání

zasílá příslušná organizační složka odboru investic a majetku ministerstva.

§ 10

Úplatné nabývání

(1) Stát může nabývat úplatně prostřednictvím organizační složky jenom takový majetek, který příslušná organizační složka využívá k plnění svých funkcí nebo v souvislosti s plněním těchto funkcí, k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání a který bude sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu.

(2) Při úplatném nabývání majetku lze cenu sjednat⁶ maximálně do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu⁷. Pokud jde o majetek nabývaný v zahraničí, lze cenu sjednat pouze do výše, která je v daném místě a čase obvyklá. Ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. To platí obdobně, je-li majetek nabýván v dražbě.

(3) Odstavec 2 se nepoužije pro případ úplatného nabývání majetku na základě veřejné zakázky v souladu s jiným právním předpisem⁸, s výjimkou nabývání majetku na základě jednacího řízení bez uveřejnění.

(4) Žádost o vydání předchozího souhlasu podle odstavce 2 podává organizační složka prostřednictvím odboru investic a majetku ministerstva. Žádost musí být písemná a řádně zdůvodněná. Před podáním žádosti o souhlas musí být majetková dispozice s nemovitým majetkem projednána Komisí pro nakládání s nemovitým majetkem rezortu ministerstva spravedlnosti. Žádost o projednání zasílá příslušná organizační složka odboru investic a majetku ministerstva.

§ 11

Nabývání nemovitých věcí

(1) Při nabývání nemovitých věcí na základě smlouvy se vlastnictví nabývá až vkladem do katastru nemovitostí, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak⁹. Nabývá-li organizační složka na základě smlouvy nemovitou věc, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí, nabývá se vlastnické právo okamžikem účinnosti této smlouvy.

(2) Smluvní zřízení práva stavby za podmínek § 25a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen „ZMS“) vyžaduje schválení Ministerstva financí, přičemž žádost o jeho schválení se na Ministerstvo financí zasílá prostřednictvím odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva.

⁶⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁾ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

§ 12

(1) V případě úplatného nabývání hmotné nemovité věci předkládají organizační složky žádost o vydání předchozího souhlasu ve formě schvalovací doložky ke smlouvě před jejím podpisem odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva.¹⁰ Bez vydání předchozího souhlasu ministerstva nelze smlouvu platně uzavřít, přičemž schvalovací doložka ministerstva musí být přílohou smlouvy jako její nedílná součást. Žádost musí být písemná a řádně zdůvodněná. Před podáním žádosti o souhlas musí být majetková dispozice projednána Komisí pro nakládání s nemovitým majetkem rezortu ministerstva spravedlnosti. Žádost o projednání zasílá příslušná organizační složka odboru investic a majetku ministerstva.

(2) Postup podle odstavce 1 se vztahuje i na případy, kdy dochází mezi dvěma organizačními složkami státu k převodu příslušnosti hospodařit s nemovitou věcí na základě zápisu.

§ 13

Užívání nestátního majetku

(1) Organizační složky mohou užívání nebo požívání majetku, který není ve vlastnictví státu, sjednat pouze za podmínek § 12a ZMS.

(2) Sjednává-li se užívání nebo požívání za úplatu, nesmí úplata překročit nejvyšší možnou výši vyplývající z regulace cen, je-li uplatněna, a současně nesmí překročit výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Je-li užívání nebo požívání určitého majetku nezbytné z důvodu zajištění bezpečnosti státu, může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání vyšší úplaty, která však nesmí překročit nejvyšší možnou výši vyplývající z regulace cen, je-li uplatněna.

ČÁST TŘETÍ

NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM STÁTU

Hlava I

Evidence dlouhodobého majetku

§ 14

(1) Odpovědné osoby zajišťují evidenci majetku a závazků podle jiných právních

¹⁰⁾ § 12 odstavec 6 ZMS

předpisů. Charakteristika jednotlivých druhů majetku je uvedena v příloze č. 1 této Instrukce.

(2) Evidence majetku se provádí prostřednictvím automatizovaného informačního systému IRES s využitím jednotlivých číselníků. Obsah číselníků je uveden v uživatelské příručce - Majetek a Evidence software. Majetek se v systému IRES dělí na:

a) dlouhodobý majetek, tj. majetek pořízený z kapitálových (investičních) výdajů, účtuje se o něm na majetkových účtech podle jiného právního předpisu¹¹, tato evidence má podevidenci pro evidenci software podle jiného předpisu¹²,

b) drobný dlouhodobý majetek, tj. majetek pořízený z běžných (neinvestičních) výdajů, účtuje se o něm na majetkových účtech podle jiného právního předpisu¹³, tato evidence má podevidenci pro evidenci software podle jiného předpisu¹³,

c) operativní evidenci majetku, kde se vede jiný drobný dlouhodobý majetek,

d) cizí majetek,

e) evidenci instalací.

(3) Majetek se označuje inventárním číslem ve struktuře typ majetku (1 – místo - znakově, I - investiční, D - drobný, O - operativní evidence, C - cizí majetek), skupina majetku (4 - místa numericky), pořadové číslo majetku v rámci skupiny a typu majetku (6 míst - numericky), pořadové číslo v rámci souboru movitých věcí (2 místa numericky).

(4) VS ČR postupuje v případech podle odstavců 2 a 3 podle vlastního interního předpisu a eviduje majetek ve vlastním informačním systému.

(5) SPO MSp postupují v případech podle odstavců 2 a 3 podle vlastního interního předpisu a evidují majetek ve vlastním informačním systému.

(6) Částky získané prodejem se převedou do příjmů státního rozpočtu. K převodu práva hospodařit s majetkem státu nebo vlastnictví k majetku pořízenému z fondu kulturních a sociálních potřeb je třeba dohody s příslušným odborovým orgánem, pokud byl v organizační složce ustaven.

(7) V případě evidence nehmotného majetku spadajícího do oblasti výpočetní techniky se postupuje v souladu s přílohou č. 3 této Instrukce.

Hlava II

Nakládání s majetkem v rámci státu

§ 15

(1) Organizační složky mezi sebou navzájem upravují své vztahy při nakládání

¹¹⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, včetně jeho prováděcích předpisů.

¹²⁾ Usnesení vlády č. 624 z 20. června 2001, o pravidlech, zásadách a způsobu zabezpečování kontroly užívání počítačových programů

s majetkem na základě zápisu, jehož náležitosti stanoví jiný právní předpis.¹³ Nakládají-li organizační složky s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí, zajistí též podání návrhu na záznam do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis písemností osvědčující příslušnost přejímající organizační složky hospodařit s věcí.

(2) Na vztahy mezi organizačními složkami a ostatními organizačními složkami státu se předchozí odstavce použije obdobně.

§ 16

(1) Organizační složky a státní příspěvkové organizace v resortu ministerstva mezi sebou navzájem, a dále státní příspěvkové organizace v resortu ministerstva mezi sebou navzájem upravují své vztahy při nakládání s majetkem na základě smlouvy, jejíž náležitosti stanoví § 55 odst. 3 ZMS.

(2) Na vztahy mezi organizačními složkami a mimoresortními státními organizacemi a na vztahy mezi státními příspěvkovými organizacemi v resortu ministerstva a ostatními státními organizacemi se předchozí odstavce použije obdobně.

§ 17

(1) Pro náležitosti zápisu nebo smlouvy podle této hlavy se použije § 8 obdobně.

(2) V zápisu i smlouvě organizační složka navíc vždy uvede i právní důvod, který zakládá příslušnost organizační složky k hospodaření s majetkem, který je předmětem zápisu nebo smlouvy.

§ 18

(1) Organizační složky si za plnění podle této hlavy neposkytují vzájemně peněžité plnění ani náhrady.

(2) Odstavec 1 se neuplatní, pokud je předmětem plnění sjednaného na základě zápisu výsledek hospodářské činnosti organizační složky podle jiných právních předpisů.

§ 19

Organizační složky jsou povinny poskytovat do Centrálního registru administrativních budov údaje o nemovitých věcech v souladu s § 14a odst. 1 ZMS. Nabídka užívání nebo požívání majetku, který se eviduje v Centrálním registru administrativních budov, jiným organizačním složkám, se provádí prostřednictvím tohoto registru. Vedoucí každé organizační složky a SPO MSp (v případě soudů a státních zastupitelství na úrovni krajů) pověří osobou odpovědnou za vkládání dat do registru a její jméno sdělí odboru investic a majetku ministerstva. Tato osoba je odpovědná za úplnost a správnost údajů do registru vkládaných a za jejich průběžnou aktualizaci.

¹³⁾ § 14 odst. 2 vyhlášky č. 62/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 569/2006 Sb. a vyhlášky č. 82/2016 Sb.

§ 20

Organizační složka příslušná hospodařit s majetkem, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov a je potřebný pro zabezpečení výkonu její působnosti nebo její činnosti, se může dohodnout s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových na převzetí tohoto majetku s tím, že jí tento majetek bude přenechán k užívání nebo požívání. O tomto záměru předem informuje Komisi pro nakládání s nemovitým majetkem rezortu ministerstva spravedlnosti, která jej musí nejprve schválit.

§ 21

Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky rozhodnuto podle ustanovení § 14 odst. 7 ZMS o trvalé nepotřebnosti hmotné nemovité věci včetně případného příslušenství nacházející se na území státu anebo o trvalé nepotřebnosti práva stavby, postupuje se dále v souladu s § 19b ZMS.

§ 22

Rozhodování sporů

(1) Pochybnosti o příslušnosti k hospodaření s majetkem státu mezi organizačními složkami navzájem odstraňuje Ministerstvo financí¹⁴.

(2) Spory mezi organizačními složkami při úpravě vzájemných vztahů týkajících se majetku, vyjma příslušnosti k hospodaření, rozhoduje ministerstvo.

Hlava III

Převody vlastnického práva k majetku státu

§ 23

(1) Převést vlastnické právo k majetku státu je možno jenom v případě, pokud organizační složka takovýto majetek trvale nepotřebuje¹⁵, s výjimkou případů stanovených jiným právním předpisem.¹⁶

(2) O tom, který majetek je nepotřebný, rozhodne písemně odpovědná osoba. U nepotřebného majetku, který nemůže dále sloužit svému účelu, rozhodne odpovědná osoba o jeho likvidaci.

§ 24

(1) Majetek lze převést úplatně nebo bezúplatně.

¹⁴⁾ § 9 odstavec 2 ZMS

¹⁵⁾ § 14 odstavec 7 ZMS

¹⁶⁾ § 21 odstavec 2 ZMS

(2) Bezúplatně lze majetek převést právníkům a fyzickým osobám jen ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení nebo stanoví-li tak jiný právní předpis.

§ 25

(1) Smlouvy o převodu nemovitých věcí, které se evidují v katastru nemovitostí, mohou ke své platnosti vyžadovat schválení v souladu s § 22 a § 25a ZMS. Žádost o schválení podle odstavce 1, předkládá organizační složka prostřednictvím odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva. Žádost musí být písemná a řádně zdůvodněná. Před podáním žádosti o schválení musí být majetková dispozice projednána Komisí pro nakládání s nemovitým majetkem rezortu ministerstva spravedlnosti. Žádost o projednání zasílá příslušná organizační složka odboru investic a majetku ministerstva.

§ 26

Širší nabídka

(1) Trvale nepotřebný majetek nabídne organizační složka přednostně jiným organizačním složkám. Majetek lze převzít ze strany přejímající organizační složky, i když by přejímající organizační složka majetek nepotřebovala k plnění úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, pokud by takový postup vedl k hospodárnějšímu naložení s tímto majetkem.

(2) Najde-li organizační složka zájemce postupem podle odstavce 1, není dále nutné, aby nepotřebný majetek nabízela ostatním organizačním složkám státu. Věta první se nevztahuje na nakládání s administrativními objekty. Nenajde-li organizační složka zájemce postupem podle odstavce 1, nabídne tento majetek ostatním organizačním složkám státu, jen pokud je majetek způsobilý k dalšímu využití.

(3) Nabídku podle odstavce 1 organizační složka provede tak, že zveřejní záměr převést nepotřebný majetek na extranetu ministerstva minimálně po dobu deseti kalendářních dnů. V případě, že je převáděným majetkem nemovitá věc, organizační složka zašle nabídku podle odstavce 1 těm organizačním složkám, které by tento majetek mohly potřebovat k výkonu své činnosti.

(4) Nabídku podle odstavce 2 organizační složka provede tak, že zveřejní záměr převést majetek na internetu minimálně po dobu deseti kalendářních dnů. K tomu lze využít formuláře nabídky nepotřebného majetku v editorské části extranetu. V případě, že je převáděným majetkem nemovitá věc, organizační složka zašle nabídku podle odstavce 2 těm organizačním složkám státu, které by tento majetek mohly potřebovat k výkonu své činnosti. Současně se nabídka provede na internetových stránkách Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Na těchto stránkách se provádí rovněž nabídka užívání, nebo požívání dočasně nepotřebného majetku, který není evidován v Centrálním registru administrativních budov. U majetku evidovaného v Centrálním registru administrativních budov se provede nabídka prostřednictvím tohoto registru.

(5) Organizační složka má povinnost archivovat doklady o uveřejnění ve smyslu odstavců 3 a 4¹⁷.

§ 27

Úplatný převod

(1) Pokud se věc převádí za úplatu, organizační složka nemůže sjednat cenu nižší, než která je v daném místě a čase obvyklá, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak¹⁸.

(2) Je-li předmětem zamýšleného prodeje hmotná nemovitá věc, je organizační složka povinná vyvěsit oznámení o zamýšleném prodeji přímo na nabízené nemovité věci, pokud je to prakticky proveditelné.

(3) Při zjišťování zájemce o koupi opakovaném pro nezájem lze minimální kupní cenu přiměřeně snížit.¹⁹ Snížení kupní ceny musí být řádně zdůvodněné. Při rozhodování o využití tohoto postupu příslušná organizační složka nebo státní příspěvková organizace posuzuje zejména povahu a stav prodávaného majetku, dostupné informace týkající se míry prodejnosti srovnatelného majetku a průběh a délku dosavadního zjišťování zájemců o koupi.

§ 28

Nabídka zájemcům o koupi

(1) Nepodaří-li se organizační složce převést majetek postupem podle § 26, a nejedná-li se o povinný převod majetku na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových ze zákona, nabídne ho k převodu fyzickým nebo právnickým osobám podle § 27.

(2) Věci, které jsou využitelné jako druhotné suroviny, nabídne organizační složka fyzickým nebo právnickým osobám zabývajícím se výkupem nebo zpracováním druhotných surovin. U bezcenných movitých věcí, s nimiž nelze naložit ani výše uvedeným způsobem, zajistí příslušná organizační složka jejich fyzickou likvidaci v souladu se zvláštními právními předpisy²⁰.

(3) Lhůtu pro přihlášení zájemců zvolí organizační složka podle okolností konkrétního případu, zejména s přihlédnutím k hodnotě majetku, tato lhůta by však neměla být kratší než deset kalendářních dnů a delší jednoho měsíce.

¹⁷⁾ Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, Pokyn čj. 24/2012-OP-ORG, kterým se vydává Spisový řád Ministerstva spravedlnosti

¹⁸⁾ např. § 1 odstavce 6, § 3 a násl. zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁾ Metodický výklad Ministerstva financí č. j. 22/83 730/2009 - 222 ze dne 11. listopadu 2009, k pojmu „přiměřené snížení kupní ceny“

²⁰⁾ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČÁST ČTVRTÁ

JINÉ NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM

Hlava I

Ubytovací zařízení

§ 29

(1) Ubytovací zařízení se používají především pro přechodné ubytování zaměstnanců příslušných organizačních složek při pracovních cestách, přeložení nebo dočasném přidělení. Úhrada za ubytování musí odpovídat nákladům včetně údržby a oprav a poměrné části odpisů souvisejících s provozem těchto zařízení.

(2) Při využívání zařízení uvedených v odstavci 1 k rekreačním nebo sportovním účelům se hradí poměrná část nákladů z fondu kulturních a sociálních potřeb²¹.

Hlava II

Služební byty

§ 30

(1) Služebními byty jsou byty ve vlastnictví státu, se kterými příslušná organizační složka hospodáří, nebo které má stát prostřednictvím organizační složky v nájmu, a slouží k ubytování zaměstnanců dané organizační složky.

(2) Služebními byty jsou i byty pro ubytování osob, které mají v těchto bytech bydlet ze služebních důvodů proto, že by jinak byl ohrožen provoz objektů nebo znemožněn výkon jejich zaměstnání.

(3) Přenechání bytu nebo jeho části nájemcem do podnájmu lze realizovat pouze za předpokladu, že organizační složka státu, která je pronajímatelem, si vyžádá schválení odborem investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva.²²

§ 31

(1) Za služební byt se pokládá i byt v domě jiné osoby, určený pro ubytování zaměstnance organizační složky, pokud v něm zaměstnanec bydlí z důvodu, že je v pracovním poměru k organizační složce.

²¹⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů

²²⁾ § 27 odstavec 5 ZMS

§ 32

Úhrada za nájem služebního bytu se sjednává ve výši obvyklého nájemného v daném místě a čase.

Hlava III

Přenechání věci nebo její části do užívání mezi organizačními složkami a právníckými nebo fyzickými osobami

§ 33

(1) Věc nebo její část, kterou organizační složka dočasně nepotřebuje a nelze ji pokládat za trvale nepotřebnou, lze prohlásit za dočasně nepotřebnou rozhodnutím v souladu se ZMS. Po vydání o rozhodnutí o dočasné nepotřebnosti lze věc nebo její část přenechat do užívání jiné osobě, úplatně nebo bezúplatně. V případě postupu podle předchozí věty se obdobně použijí § 26 - § 28.

(2) Bez splnění podmínek podle odstavce 1 lze přenechat věc nebo její část do užívání jiné osobě, jestliže tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží.

(3) Bezúplatné užívání lze sjednat ve prospěch osob, které se nezabývají podnikáním, a pouze k zajištění výkonu státní správy v přenesené působnosti anebo pro účely sociální, humanitární, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, vzdělávací, vědecké, kulturní, sportovní a tělovýchovné, ochrany přírody a péče o životní prostředí a práce s dětmi a mládeží.

§ 34

(1) Uživací vztah se stejným nájemcem nebo vypůjčitelem lze sjednat pouze na dobu určitou, která nepřekročí 8 let²³.

(2) Pokud budou splněny podmínky podle § 27 odstavce 1 ZMS, lze užívání témuž uživateli prodloužit dohodou tak, že celková doba užívání nepřesáhne 8 let, anebo sjednat s tímž uživatelem znovu, avšak opět pouze na dobu v trvání nejdéle 8 let. Smlouva musí vylučovat pokračování uživatelského vztahu tím, že by užívání pokračovalo i po dni, kdy měl uživatelský vztah skončit. Je-li účelem nájmu prostoru nebo místnosti provozování podnikatelské činnosti v tomto prostoru nebo místnosti, předchozí souhlas s převodem nájmu v souvislosti s převodem podnikatelské činnosti nájemce nelze nájemci dát.

(3) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak²⁴, musí smlouva obsahovat ustanovení o možnosti ukončit uživatelský vztah výpovědí a umožnit odstoupení od smlouvy pro případ, že organizační složce vyvstane potřeba k využití pronajaté nebo půjčené věci.

²³⁾ § 27 ZMS

²⁴⁾ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Smlouva musí obsahovat ustanovení o možnosti odstoupit od smlouvy pro případ, že nájemce nebo vypůjčitel neplní řádně a včas své povinnosti, zejména užívá věc v rozporu s podmínkami sjednanými ve smlouvě anebo nájemce neplatí včas nájemné.

(4) Ustanovení předchozích odstavců se nepoužijí, je-li věc nebo její část předmětem služby či jiného obdobného plnění, poskytovaných právnickou nebo fyzickou osobou výhradně té organizační složce, která je s věcí příslušná hospodařit, anebo k poskytování takové služby či jiného obdobného plnění výhradně slouží. Tím není dotčena povinnost organizační složky sjednat v rámci úpravy právních vztahů s poskytovatelem služby či jiného obdobného plnění potřebné podmínky týkající se používání a ochrany věci nebo její části.

(5) Přenechání nemovité věci nájemcem do užívání třetí osobě (podnájem) lze realizovat pouze za předpokladu, že pronajímající organizační složka si vyžádá schválení odborem investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva.²⁵ To platí obdobně v případě, sjednává-li organizační složka s vypůjčitelem možnost přenechat věc za úplatu k užívání třetí osobě.

(6) Ustanovení této hlavy se použijí i v případě sjednání pachtu.

§ 35

(1) Organizační složka zašle návrh nájemní smlouvy, která se týká nemovité věci, podle této hlavy, ke schválení odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva. Bez souhlasu ministerstva nelze smlouvu uzavřít. To se netýká smluv upravujících nájem nemovité věci o výměře do 15 m², a dále smluv uzavíraných VS ČR za účelem zajištění provozu zaměstnaneckých a vězeňských prodejen a výrobních prostor, kromě celých hal.

(2) Po uzavření nájemní smlouvy zašle příslušná organizační složka kopii smlouvy (popř. dodatku) odboru investic a majetku k evidenci.

(3) V případě, že organizační složka vstupuje jako nájemce do nájemního vztahu, který se týká nemovité věci, nebo pokud dochází ke změně tohoto vztahu, se § 12 odstavce 1 použije obdobně.

§ 36

Organizační složka zašle návrh smlouvy o zřízení služebnosti ke schválení odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva. Bez souhlasu ministerstva nelze smlouvu uzavřít. To se netýká smluv o zřízení služebnosti pro účely zřízení, provozu a údržby sítě technického vybavení.

²⁵⁾ § 27 odstavec 5 ZMS

Hlava IV

Přenechání věci do užívání v rámci státu

§ 37

(1) Organizační složka může věc, s níž hospodaří, přenechat k užívání jiné organizační složce, organizační složce státu nebo státní organizaci za podmínky, že je to nezbytné pro zabezpečení výkonu její působnosti nebo činnosti nebo vyžaduje-li to veřejný zájem a pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce, která s věcí hospodaří, užívání nebránilo ve výkonu její činnosti nebo působnosti.

(2) Užívání podle odstavce 1 lze sjednat i na dobu neurčitou. Organizační složka, organizační složka státu nebo státní organizace, které byla věc přenechána do užívání podle předchozího odstavce, není oprávněna přenechat tuto věc do užívání jiné osobě, organizační složce, organizační složce státu nebo státní organizaci.

(3) Organizační složka zašle návrh zápisu o přenechání nemovité věci do užívání podle této hlavy ke schválení odboru investic a majetku ministerstva, který si ke smlouvě vyžádá stanovisko odboru právního ministerstva. Bez souhlasu ministerstva nelze zápis uzavřít. To se netýká zápisů uzavíraných mezi organizačními složkami v resortu ministerstva, zápisů týkajících se nemovité věci o výměře do 15 m², a dále zápisů uzavíraných VS ČR za účelem zajištění provozu zaměstnaneckých a vězeňských prodejen a výrobních prostor, kromě celých hal. Po uzavření zápisu uzavíraného mezi organizačními složkami v resortu ministerstva se do 30 dnů od jeho podpisu zašle kopie zápisu odboru investic a majetku k evidenci.

(4) Po uzavření zápisu o přenechání majetku do užívání podle odstavce 3 zašle příslušná organizační složka kopii zápisu (popř. dodatku) odboru investic a majetku k evidenci.

(5) Zápisy o přenechání nebytových prostor do užívání sjednané mezi organizačními složkami lze ukončit jen s předchozím souhlasem odboru investic a majetku ministerstva.

ČÁST PÁTÁ

Odpisování majetku

§ 38

1) Účetní jednotky odpisují dlouhodobý majetek podle Českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 708 „Odpisování dlouhodobého majetku“ vydaného Ministerstvem financí ČR“ (dále jen „ČÚS č. 708“). Účetní jednotkou je organizační složka nebo státní příspěvková organizace rezortu ministerstva.

(2) Způsob odpisování dlouhodobého majetku v resortu ministerstva může být:

a) rovnoměrný způsob u dlouhodobého majetku mimo motorových vozidel,

b) výkonový způsob u motorových vozidel,

c) komponentní způsob.

(3) Účetní jednotka si stanoví vlastní dobu odpisování dlouhodobého majetku v souladu s bodem 6. 1. a 6. 2. ČÚS č. 708. Stanovení předpokládané doby používání dlouhodobého majetku, lze nejen pro jednotlivé věci, ale také pro předem určenou množinu věcí. V příloze č. 4 této Instrukce je stanovena minimální možná doba odpisování u vybraného dlouhodobého majetku.

Při stanovení předpokládané doby používání dlouhodobého majetku zohlední účetní jednotka zejména

- a) charakteristiku dlouhodobého majetku, například materiálovou podstatu a její trvanlivost,
- b) charakter prostředí, ve kterém bude dlouhodobý majetek využíván, například vystavení povětrnostním podmínkám, nadzemní uložení či nezastřešení,
- c) stupeň intenzity užívání dlouhodobého majetku,
- d) rychlost morálního zastarávání dlouhodobého majetku,
- e) opotřebení dlouhodobého majetku, jehož není účetní jednotka prvním uživatelem, ale jeho stav odpovídá opotřebení v první třetině jeho předpokládané doby používání,
- f) další specifické podmínky používání dlouhodobého majetku nebo jeho individuální vlastnosti.

(4) Zbytková hodnota dlouhodobého majetku představuje zdůvodnitelnou kladnou odhadovanou částku, kterou by účetní jednotka mohla získat v okamžiku předpokládaného vyřazení majetku, například prodejem, po odečtení předpokládaných nákladů s vyřazením souvisejících, která není vyšší než ocenění majetku snížené o oprávky a opravné položky, při stanovení zbytkové hodnoty se přihlíží též k plánovaným odpisům v souladu s § 66 odst. 1 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Organizační složka státu může stanovit zbytkovou hodnotu majetku pouze u majetku, u kterého předpokládá, že v okamžiku vyřazení majetku by mohla získat určitou hodnotu, představující například nevyužitý potenciál z tohoto majetku, který využije jiná účetní jednotka.

(5) Účetní jednotky

- a) podle ustanovení bodu 4. 11. ČÚS č. 708 sestavují a aktualizují odpisový plán podle § 28 odst. 6 zákona o účetnictví, s ohledem na předpokládaný průběh používání majetku a se zohledněním změn, k nimž došlo v průběhu používání majetku účetní jednotkou,
- b) v informačním systému generují odpisový plán s měsíční periodou,
- c) o odpisech účtují minimálně k datu sestavení mezitímní a řádné účetní závěrky,
- d) v případě nabytí dlouhodobého majetku včetně technického zhodnocení zahajují jeho odpisování 1. dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém došlo k jeho zařazení do užívání,
- e) v případě pozbytí dlouhodobého majetku včetně technického zhodnocení tento majetek odpisují včetně měsíce, ve kterém došlo k jeho vyřazení,
- f) při převodu vlastnictví k nemovitým věcem, které podléhají zápisu do katastru nemovitostí a jsou zařazeny do užívání, zahajují odpisování prvním dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém byl doručen návrh na vklad katastrálnímu úřadu. Podmíněnost nabytí právních účinků vkladu do katastru nemovitostí se uvede na

analytických účtech, v inventurních soupisech a v příloze v účetní závěrce. V případě změny příslušnosti k hospodaření s nemovitými věcmi státu, které podléhají zápisu do katastru nemovitostí a jsou zařazeny do užívání, se zahajuje odpisování prvním dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém došlo ke změně příslušnosti k hospodaření s nemovitými věcmi státu.

(6) Účetní jednotky neodpisují

- a) umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky muzejní povahy, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené jinými právními předpisy,
- b) nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- c) finanční majetek,
- d) zásoby,
- e) pohledávky,
- f) dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek, pokud tento majetek má účetní jednotka v nájmu nebo ve výpůjčce,
- g) povolenky na emise a preferenční limity,
- h) majetek oceněný podle § 25 odstavce 1 písm. k) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), soubory tohoto majetku podle § 71 odstavce 2 písm. a) vyhlášky č. 410/2009 Sb. a technické zhodnocení tohoto majetku, s výjimkou technického zhodnocení nemovitých kulturních památek a církevních staveb,
- i) dlouhodobý majetek, který se podle § 27 zákona o účetnictví oceňuje reálnou hodnotou,
- j) drobný dlouhodobý majetek,
- k) pozemky.

(7) V případě bezúplatné změny dispozice nebo bezúplatného zcizení dlouhodobého majetku mezi vybranými účetními jednotkami, se kterou souvisí změna účetní jednotky provádějící odpisování tohoto majetku, navazuje účetní jednotka přebírající tento majetek na výši ocenění a výši opravek.

ČÁST ŠESTÁ

Závěrečná ustanovení

§ 39

- (1) Pokud se v ustanoveních části druhé s nadpisem Hospodaření s majetkem státu,

části třetí s nadpisem Nakládání s majetkem státu a části čtvrté, hlavy III s nadpisem Přenechání věci nebo její části do užívání mezi organizačními složkami a právníckými nebo fyzickými osobami, hovoří o organizačních složkách, vztahují se tato ustanovení rovněž i na státní příspěvkové organizace rezortu ministerstva.

(2) Podrobnější podmínky a postup pro vyřazování služebních motorových vozidel v rezortu ministerstva upravuje zvláštní instrukce.

§ 40

Jiný právní předpis²⁶ stanoví případy a podmínky, kdy za stát - organizační složku, vystupuje a jedná ve věcech týkajících se majetku státu Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

ČÁST SEDMÁ

Zrušovací ustanovení

§ 41

Zrušuje se:

1. Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 9. 2013, č. j. 94/2013-INV-SP, o způsobech a podmínkách hospodaření s majetkem státu, ve znění Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 19. 12. 2013, č. j.: 213/2013-INV-SP, a Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 21. 10. 2014, č. j. 76/2014-INV-SP.

§ 42

Tato Instrukce nabývá účinnosti dnem 15. 8. 2017.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D., v.r.
ministr spravedlnosti

²⁶⁾ § 2 až 12 zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM PŘÍLOH

1. Příloha č. 1 - Druhy majetku
2. Příloha č. 2 - Vzor rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti
3. Příloha č. 3 - Metodika vedení nehmotného majetku
4. Příloha č. 4 - Způsoby odpisování a doba odpisování u některého dlouhodobého majetku

Druhy majetku

A. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je definován v § 11 vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky (dále „vyhláška“) a patří do něho zejména:

- **nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (druh/účet 012), software (druh/účet 013) a ocenitelná práva (druh/účet 014)**, s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterých ocenění převyšuje částku 60.000,- Kč;
- **povolenky na emise a preferenční limity (druh/účet 015)** bez ohledu na výši ocenění
- **drobný dlouhodobý nehmotný majetek (druh/účet 018)** jsou:
 - nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, ocenitelná práva, pokud jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění je v částce 7.000,- Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 60.000,- Kč včetně. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.
 - software, pokud jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění nepřevyšuje částku 60.000,- Kč včetně;
- **ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (druh/účet 019)**, obsahuje majetek, který svým charakterem nelze zaúčtovat na SÚ 012, 013, 014, 015 a 018 bez ohledu na výši ocenění, a technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku nevykazovaného na účtech 012, 013, 014.
- **dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji (druh/účet 035)**, obsahuje dlouhodobý nehmotný majetek oceněný reálnou hodnotou podle § 27 odst. 1 písm. h) zákona o účetnictví. Majetek oceněný reálnou hodnotou se neodpisuje dle § 66 odst. 7 písm. i) vyhlášky č. 410/2009 Sb.;
- **nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (druh/účet 041)**, obsahuje zejména pořizovaný dlouhodobý nehmotný majetek po dobu jeho pořizování do uvedení do stavu způsobilého k užívání. Účetní jednotka v případě technického zhodnocení účtuje za předpokladu splnění podmínek podle odstavců 2 a 5 § 11 vyhlášky č. 410/2009 Sb. v následujících účetních obdobích;
- **technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku**, jehož ocenění převyšuje částku 60 000 Kč a zároveň jsou splněny podmínky dle § 11 odst. 2 a 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb. – zařadí účetní jednotka technické zhodnocení k příslušné položce majetku. Technickým zhodnocením podle § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších změn, u dlouhodobého nehmotného majetku se považují výdaje na ukončené rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti nehmotného majetku anebo zásahy, které mají za následek změnu účelu nehmotného majetku, pokud po ukončení u jednotlivého nehmotného majetku převyší částku 60.000,- Kč stanovenou jiným právním předpisem²⁷⁾.
- **jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek (druh/účet 901)**, obsahuje ocenitelná práva, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, jež nesplňují pouze podmínku dolní hranice pro vykazování v drobném dlouhodobém nehmotném majetku. Řadí se sem majetek v ocenění nižší než je částka 7 000 Kč pokud nemá OSS ve vnitřním předpise stanoveno jinak. Jedná se pouze o ocenitelná práva a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje. Software se účtuje na SÚ 018 vždy v ocenění do částky 60 tis. Kč včetně.
- **podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku** - užívání cizího majetku např. na základě smlouvy o výpůjčce nebo jiného důvodu, se v evidenci vedou jako podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku druh/účet skupina **96x**.
- **podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou** – obsahuje budoucí pohledávky z titulu případné nemožnosti vrácení majetku účetní jednotky úplatně užívaného jinou osobou, např. z důvodu zničení nebo odcizení nebo z důvodu významného znehodnocení tohoto majetku, a to ve výši případného peněžitého plnění vůči jednotce – druh/účetní skupina **92x**.

Dlouhodobým nehmotným majetkem se stává pořizovaný majetek okamžikem uvedení do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání. Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení. Toto ustanovení se nepoužije v případě drobného dlouhodobého nehmotného majetku.

Dlouhodobý hmotný majetek je definován v § 14 vyhlášky č. 410/2009 Sb., ke kterému Generální finanční ředitelství vydalo pokyn D-22 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a člení se na majetek:

²⁷⁾ vyhláška č. 410/2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších změn

- **pozemky (druh/účet 031)**, obsahuje pozemky bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zásobami. Tento syntetický účet neobsahuje části pozemku, které jsou odpisovány a vykazují se jako majetek nebo jeho části na SÚ 021 „Stavby“, 025 „Pěstitelské celky trvalých porostů“ a 029 „Ostatní dlouhodobý hmotný majetek“ podle § 14 odst. 7 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb. Pozemky se v souladu s § 66 odst. 7 písm. k) vyhlášky č. 410/2009 Sb. neodpisují;
- **kulturní předměty (druh/účet 032)** bez ohledu na výši ocenění obsahuje zejména movité kulturní památky²⁸⁾, sbírky muzejní povahy²⁹⁾, předměty kulturní hodnoty³⁰⁾, umělecká díla³¹⁾ a obdobné věci, a to včetně souborů tohoto majetku. Neobsahuje majetek uvedený v položkách Stavby (druh/účet 021), Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí (druh/účet 022), Drobný dlouhodobý hmotný majetek (druh/účet 028), zboží (druh/účet 131, 132 a 138) a ostatní zásoby (druh/účet 139). Kulturní předměty se v souladu s § 66 odst. 7 písm. a) vyhlášky č. 410/2009 Sb. neodpisují;
- **dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji (druh/účet 036)**, obsahuje dlouhodobý hmotný majetek oceněný reálnou hodnotou podle § 27 odst. 1 písm. h) zákona o účetnictví. Majetek oceněný reálnou hodnotou se neodpisuje dle § 66 odst. 7 písm. i) vyhlášky č. 410/2009 Sb.;
- **stavby (druh/účet 021)** bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti
 - stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla a další stavební díla podle zvláštních právních předpisů,
 - otvírky nových lomů, pískoven a hlíníšť,
 - technické rekultivace,
 - byty a nebytové prostory vymezené jako jednotky podle zvláštního právního předpisu,
 - nemovité kulturní památky oceněné pořizovací nebo reprodukční pořizovací cenou,
 - technické zhodnocení staveb uvedených v § 28 odst. 5 zákona o účetnictví, jehož ocenění jedné položky převyšuje částku 40.000 Kč. Technickým zhodnocením podle § 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších změn, se rozumí vždy výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily u jednotlivého majetku částku 40.000,- Kč. Rekonstrukcí se pro účely tohoto zákona rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Modernizací se pro účely tohoto zákona rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.
 - technické zhodnocení nemovité kulturní památky a církevní stavby oceněné podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona o účetnictví;
 - právo stavby, pokud není zásobou.
- **samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí (druh/účet 022)**, které jsou charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění samostatné hmotné movité věci nebo souboru majetku podle § 71 vyhlášky převyšuje částku 40 000 Kč, a předměty z drahých kovů, pokud se nejedná o předměty kulturní hodnoty nebo kulturní památky;
- **pěstitelské celky trvalých porostů (druh/účet 025)**, tj. ovocné stromy nebo ovocné keře vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 hektaru v hustotě nejméně 90 stromů nebo 1000 keřů na 1 hektar, a trvalý porost vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí;
- **drobný dlouhodobý hmotný majetek (druh/účet 028)**, obsahuje hmotné movité věci, popřípadě soubory majetku, které jsou charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 3.000,- Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40.000,- Kč včetně. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice. Za drobný dlouhodobý hmotný majetek se považují vždy:
 - a) předměty z drahých kovů³²⁾, pokud nejsou dlouhodobým majetkem podle § 14 odst. 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb., bez ohledu na výši pořizovací ceny tj. od 1 – 40 000 Kč včetně.
 - b) věci pořízené formou finančního leasingu, popřípadě bezúplatně převzaté, u kterých ocenění podle § 25 zákona o účetnictví nepřevyšuje částku 40 000 Kč včetně;
 - c) věcná břemena k pozemku a stavbě s výjimkou užívacího práva, pokud nejsou vykazována jako součást ocenění SÚ 021 „Stavby“ nebo jako součást ocenění v rámci položky "B.I. Zásoby", u kterých

²⁸⁾ Vyhláškou Ministerstva kultury ČR dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

²⁹⁾ Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů

³⁰⁾ Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty

³¹⁾ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

³²⁾ Zákon č. 539/1992 Sb., o trestní odpovědnosti a zkoušení drahých kovů (trestní zákon), ve znění pozdějších předpisů

ocenění nepřevyšuje částku 40 000 Kč včetně;

- **ostatní dlouhodobý hmotný majetek (druh/účet 029)**, obsahuje zejména dospělá zvířata bez ohledu na výši ocenění s výjimkou zvířat v zoologických zahradách, služebních psů a služebních koní. Dále obsahuje ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich části koupené nebo nabyté vkladem jako součást pozemku po 1. lednu 1997 v rozsahu vymezeném geologickým průzkumem a za podmínky stanovené v § 66 odst. 2 vyhlášky, a to bez ohledu na výši ocenění, a dále obsahuje technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku nevykazovaného na SÚ 032 „Kulturní předměty“, SÚ 021 „Stavby“, SÚ 022 „Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí“ a SÚ 025 „Pěstitelské celky trvalých porostů“ a posledním bodě obsahuje zejména věcná břemena k pozemku a stavbě s výjimkou užívacího práva, pokud nejsou vykazována jako součást ocenění SÚ 021 „Stavby“ nebo jako součást ocenění v rámci položky "B.I. Zásoby", nevykazovaná na SÚ 028 „Drobný dlouhodobý hmotný majetek“;
- **nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (druh/ účet 042)**, obsahuje zejména pořizovaný dlouhodobý hmotný majetek po dobu jeho pořizování do uvedení do stavu způsobilého k užívání. Za dlouhodobý hmotný majetek se dále považuje technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku nebo drobného dlouhodobého hmotného majetku, jehož ocenění převyšuje částku 40 000 Kč. Pokud jsou splněny podmínky podle odstavců 9 a 12 § 14 vyhlášky č. 410/2009 Sb., uvede účetní jednotka technické zhodnocení v příslušné položce majetku. Nejsou-li splněny podmínky podle výše uvedených odstavců 9 a 12, uvede účetní jednotka výši tohoto plnění v příslušné položce nákladů. V případě, že je zde předpoklad splnění podmínek podle výše uvedených odstavců 9 a 12 v následujících účetních obdobích, uvede účetní jednotka technické zhodnocení na SÚ 042. Dlouhodobým hmotným majetkem se stávají pořizované věci okamžikem uvedení do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí zejména dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených jinými právními předpisy pro užívání (způsobilost k provozu). Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení. Toto ustanovení se nepoužije v případě drobného dlouhodobého hmotného majetku.
- **jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek (druh/ účet 902)**, obsahuje majetek, který nesplňuje pouze podmínku dolní hranice pro vykazování drobného dlouhodobého hmotného majetku tj. majetek v ocenění nižší než je částka 3 000 Kč pokud nemá OSS ve vnitřním předpise stanoveno jinak.
- **technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku nebo drobného dlouhodobého majetku**, jehož ocenění převyšuje částku 40 000 Kč a zároveň jsou splněny podmínky dle § 14 odst. 9 a 12 vyhlášky č. 410/2009 Sb. – zařadí účetní jednotka technické zhodnocení k příslušné položce majetku (SÚ 021, 022, 029);
- **cizí dlouhodobý hmotný majetek**, tj. užívání cizího majetku např. na základě smlouvy o výpůjčce nebo jiného důvodu, se v evidenci vedou jako podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku druh/účet skupina 96 – **Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku** (např. druh/účet 966 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě o výpůjčce);
- **zapůjčený dlouhodobý hmotný majetek** se v evidenci majetku vede jako druh/účet ve skupinách 02, 03 a vyznačuje se jako podmíněná pohledávka z důvodu užívání majetku jinou osobou jako druh/účet ve skupině 92 – **Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou** (např. účet 924 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce).

Dlouhodobým hmotným majetkem se stávají pořizované věci okamžikem uvedení do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí zejména dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených jinými právními předpisy pro užívání (způsobilost provozu). Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení. Toto ustanovení se nepoužije v případě drobného dlouhodobého hmotného majetku.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se oceňuje podle § 25 zákona o účetnictví

- pořizovací cenou,
- reprodukční pořizovací cenou,
- vlastními náklady.

Organizační složky rezortu a státní příspěvkové organizace tento majetek při prodeji oceňují reálnou hodnotou podle § 27 odst. h) zákona o účetnictví.

Podle § 55 vyhlášky součástí ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení s ohledem na povahu pořizovaného majetku a způsob jeho pořízení do okamžiku stanoveného v § 11 odst. 5 nebo § 14 odst. 12, jsou zejména náklady na

- a) přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, zejména odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky, expertízy, patentové rešerše a předprojektové přípravné práce,
- b) odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě a poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy,

- c) průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně variantních řešení a rozpočtu, zařízení stavenišť, odlesnění a příslušné terénní úpravy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,
- d) licence, patenty a jiná práva využitá při pořízování majetku, nikoliv pro budoucí provoz,
- e) vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí v důsledku nové výstavby. Zůstatkové ceny vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,
- f) náhrady za omezení vlastnických práv, náhrady majetkové újmy vlastníkově nebo nájemci nemovité věci nebo za omezení v obvyklém užívání, jakož i platby za smýcený porost v souvislosti s výstavbou,
- g) úhradu podílu na
 - 1. oprávněných nákladech provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a zajištěním požadovaného příkonu,
 - 2. účelně vynaložených nákladech provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a se zajištěním požadované dodávky plynu,
 - 3. účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením a se zajištěním dodávky tepelné energie,
- h) úhrady nákladů za přeložky, překládky a náhradní pozemní komunikaci účetní jednotce, která má vlastnické právo k dotčenému majetku, anebo která hospodářs s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků, pokud je účetní jednotka oprávněna k takovéto úhradě nákladů,
- i) zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání; vzniknou-li při zkouškách tohoto majetku použitelné výrobky nebo výkony, snižuje ocenění těchto výrobků nebo výkonů náklady související s pořízením tohoto majetku; další náklady na tyto výrobky a výkony nejsou součástí nákladů souvisejících s pořízením tohoto majetku, nýbrž nákladem z činnosti účetní jednotky,
- j) zabezpečovací, konzervační a udržovací práce při zastavení pořízování majetku a dekonzervační práce v případě dalšího pokračování v pořízování; pokud je pořízování majetku zastaveno trvale, odepíše se pořízovaný majetek při jeho vyřazení do nákladů.

Součástí ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení zejména nejsou

- a) opravy a údržba. Opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Uvedením do provozuschopného stavu se rozumí provedení opravy i s použitím jiných než původních materiálů, dílů, součástí nebo technologií, pokud tím nedojde k technickému zhodnocení. Údržbou se rozumí soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady,
- b) náklady nájemce na uvedení najatého majetku do předchozího stavu,
- c) kurzové rozdíly,
- d) smluvní pokuty a úroky z prodlení, popřípadě jiné sankce ze smluvních vztahů,
- e) nájemné za stavební pozemek, na kterém probíhá výstavba,
- f) náklady na zaškolení pracovníků,
- g) náklady na vybavení pořízovaného dlouhodobého majetku zásobami,
- h) náklady na biologickou rekultivaci,
- i) náklady spojené s přípravou a zabezpečením dlouhodobého majetku vzniklé po uvedení pořízovaného dlouhodobého majetku do užívání.

Ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, k jehož účtování a odpisování je oprávněna účetní jednotka. V případě finančního leasingu se pořízovací cena majetku převzatého uživatelem do vlastnictví zvýší o technické zhodnocení odpisované uživatelem v průběhu užívání a pokračuje se v odpisování z takto zvýšené pořízovací ceny. Ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného majetku se zvýší o technické zhodnocení, jehož ocenění převyšuje částku 60 000 Kč. Ocenění jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku nebo drobného dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného se zvýší o technické zhodnocení, pokud jeho ocenění převyšuje částku 40 000 Kč.

Dlouhodobý hmotný majetek pořízený směnnou smlouvou se ocení pořízovací cenou, jsou-li ceny ve smlouvě sjednány, nebo reprodukční pořízovací cenou, nejsou-li ceny ve smlouvě sjednány.

Ocenění pořízeného pozemku je včetně lesního porostu nebo osázení stromy a keři, pokud nejsou pěstitelským celkem trvalých porostů.

U majetku oceněného podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona o účetnictví, se jeho ocenění nezvyšuje o technické zhodnocení provedené na tomto majetku.

Ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se nesnižuje o dotaci poskytnutou na pořízení majetku.

B. Zásoby

Krátkodobý majetek je materiál do okamžiku spotřeby, jimiž jsou materiál na skladě, pořízení materiálu, materiál na cestě, nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky, ostatní zásoby, zboží na skladě, pořízení zboží a zboží na cestě.

Do materiálu zejména náleží:

- a) suroviny, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu,
- b) pomocné látky, které přecházejí také přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu, například lak na výrobky,
- c) látky, kterých je zapotřebí pro zajištění provozu účetní jednotky, například mazadla, palivo, čisticí prostředky,
- d) náhradní díly,
- e) obaly a obalové materiály, pokud nejsou účtovány jako dlouhodobý majetek nebo zboží,
- f) další movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na výši ocenění.
- g) další movité věci nesplňující podmínky podle § 14 odst. 6 vyhlášky č. 410/2009 Sb. s dobou použitelnosti delší než jeden rok.

Zásoby se oceňují podle § 25 zákona o účetnictví

- pořizovací cenou,
- reprodukční pořizovací cenou,
- vlastními náklady u zásob vytvořených vlastní činností, přímými náklady vynaložených na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i část nepřímých nákladů, která se vztahuje k výrobě nebo jiné činnosti.

Podle § 57 vyhlášky jsou součástí pořizovací ceny zásob též náklady související s jejich pořízením, zejména přepravné, provize, clo a pojistné. Součástí pořizovací ceny zásob nejsou zejména úroky z úvěrů a půjček poskytnutých na jejich pořízení. Z vnitropodnikových služeb souvisejících s pořizováním zásob nákupem a se zpracováním zásob se do pořizovací ceny zahrnuje pouze přepravné a vlastní náklady na zpracování materiálu.

Náklady na úpravu skladovaného materiálu nebo zboží se považují za náklady související s pořízením zásob a zvyšují ocenění zásob.

Nevyfakturované dodávky se ocení podle uzavřené smlouvy, popřípadě odhadem podle příslušných dokladů, které má účetní jednotka k dispozici.

O zásobách se v rezortu MSp účtuje způsobem B, pokud nemá OSS ve vnitřním předpise stanoveno jinak.

Příloha č. 2

Rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku

krajský soud, okresní soud..... xy

(Sídlo)

ROZHODNUTÍ

**o trvalé nepotřebnosti majetku podle §14 odst.7 zákona č. 219/2000 Sb.,
o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů**

Česká republika je vlastníkem a *Krajský soud (Okresní soud, Krajské státní zastupitelství xy)* je příslušný hospodařit s movitým/nemovitým majetkem -*(uvést o jaký majetek se jedná)*.

Předmětné věci nabyt *Krajský soud (uvést způsob nabytí tohoto majetku)*a jeho pořizovací cena podle účetnictví činí.....Kč *(slovy.....)*.

Krajský soud xy nepotřebuje tento majetek k plnění svých úkolů a vzhledem k jeho charakteru lze předpokládat, že tato potřeba nevznikne ani v budoucnosti. Z tohoto důvodu se stal výše uvedený majetek pro tuto organizační složku státu trvale nepotřebným.

V dne
č.j.

podpis, funkce

Příloha č. 3

Metodika vedení nehmotného majetku

I. Základní pojmy

Dlouhodobý nehmotný majetek - software (druh 013) je definován v § 11 vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska počítačového programu je to majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterého ocenění převyšuje částku 60.000,- Kč.

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek - software (druh 018) z hlediska počítačového programu je to majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterého ocenění nepřevyšuje částku 60.000,- Kč včetně. Pro účely evidence rozumíme počítačovým programem licenci ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Licence je právo užívat dané programové vybavení a nakládání s licencí musí být v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb.

Rovněž převod licence může proběhnout pouze za podmínek stanovených licenční smlouvou.

Typy licencí

- a) Licence na počítač (PC) je model, kdy je poskytováno oprávnění užívat licenci k počítačovému programu právě na jednom počítači (bez závislosti na tom, kolik zaměstnanců s počítačem pracuje). Každá licence na počítač (PC) je evidována pod vlastním inventárním číslem jako (drobný) dlouhodobý nehmotný majetek.
- b) Serverová licence (SRV) je model, který umožňuje volné využití dané licence na serveru instalované, a to pro zaměstnance, kteří se na daný server připojují. Licence může být omezena např. počtem procesorů serveru (CPU licence) nebo počtem aktuálně přihlášených (pracujících) uživatelů, případně celkovým počtem uživatelů, kteří mohou tuto licenci využívat. Využití licence může být časově omezeno. Každá serverová licence (SRV) je evidována pod vlastním inventárním číslem jako (drobný) dlouhodobý nehmotný majetek.
- c) Multilicence (MULTI) slouží zejména velkým organizacím pro zjednodušení přístupu k využití licencí. Multilicence může být omezena např. na počítače (servery), na počet uživatelů apod. Využití multilicence může být časově omezeno. Multilicence je evidována pod jedním inventárním číslem jako (drobný) dlouhodobý nehmotný majetek.
- d) Shareware (SHARE) označuje produkty, které jsou obvykle volně šiřitelné. Většinou se jedná o verze programů, které jsou komerčně prodávány a jsou u nich výrobcem nastavená omezení (např. časově, funkčně apod.). Shareware je primárně určen pro vyzkoušení produktu a dlouhodobé užívání programu může být podmíněno zaplacením ceny, případně registrací u vykonavatele autorských práv k počítačovému programu. Až po zaplacení ceny produktu přechází Shareware do jiného licenčního modelu a splňuje podmínku pro zařazení do jako (drobného) dlouhodobého nehmotného majetku.

- e) Freeware označujeme počítačové programy, které jejich autor dává k dispozici jako volný statek pro všechny potenciální uživatele (může být vyžadována registrace uživatele). Obvykle nevznikají s pořízením tohoto typu licence náklady, nicméně mohou vzniknout výdaje nebo náklady spojené se zprovozněním počítačového programu, pak se počítačový program oceňuje cenou v hodnotě nákladů spojených se zprovozněním a v tomto případě bude freeware zařazen do (drobného) dlouhodobého nehmotného majetku..
- f) Programové vybavení pořízené současně s počítačem (OEM licence). Je to jednak základní programové vybavení, jehož existence podmiňuje činnost příslušného technického zařízení (hardware), jako např. operační systém počítače, ovladače periferních zařízení, programy antivirové ochrany atd., a dále i aplikační programové vybavení, jehož instalace na počítač rozšiřuje komfort a použitelnost počítače na úlohách řešených uživatelem. Cena tohoto programového vybavení je součástí ceny počítače. Povinností uživatele je předat s předávanými technickými prostředky i související programové vybavení. OEM licence je spojena s konkrétním počítačem a je nepřenositelná na jiný počítač nebo zařízení. OEM licence se eviduje jako součást jako (drobného) dlouhodobé hmotného majetku (tj. OEM licence se samostatně neevidují.)

Ocenění nehmotného majetku

Účetní jednotky oceňují dlouhodobý nehmotný majetek podle zákona o účetnictví, a to:

pořizovací cenou, za kterou byl majetek pořízen, a náklady s jeho pořízením související; reprodukční pořizovací cenou při bezúplatném nabytí majetku, za kterou by však byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje, majetek nabytý darováním, vytvořený vlastní činností, pokud je reprodukční pořizovací cena nižší než vlastní náklady a nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený (například inventarizační přebytek), vlastními náklady, tj. přímé a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého nehmotného majetku vlastní činností.

Zhodnocení majetku a technické zhodnocení

- a) Zhodnocení - update je provedení opravy či aktualizace, popř. úprava pro momentální (nové) podmínky. Jeho podstata spočívá v tom, že se počítačový program uvádí do stavu, ve kterém bude tak jako dříve korespondovat s vnější objektivní realitou. Jde sice o zásah do majetku, ale následkem není změna účelu, ani technických parametrů, ani se nerozšiřuje vybavenost nebo použitelnost. V případě update nejde o technické zhodnocení, jedná se o opravu resp. údržbu.
- b) Technické zhodnocení - upgrade znamená zdokonalení počítačového programu (obvykle nová verze). Jeho podstata spočívá v nových užitečných vlastnostech, které většinou budou na úrovni změny technických parametrů, nebo v rozšíření vybavenosti a použitelnosti. Většinou se formálně odlišuje číslem verze. Upgrade je technické zhodnocením.
- c) Ocenění nehmotného majetku při technickém zhodnocení
 - ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného majetku se zvýší o technické zhodnocení, pokud náklady na zásah převýší částku 60.000,- Kč a technické zhodnocení splňuje podmínky uvedení do užívání;
 - pokud technické zhodnocení je nižší než stanovená částka, hradí tento výdaj organizační složka státu vždy jako provozní výdaj.

Nakládání s majetkem

a) Poskytnutí (zapůjčení) licence

Podle § 48 zákona č. 121/2000 Sb., je-li tak sjednáno ve smlouvě, může nabyvatel oprávnění tvořící součást licence zcela nebo zčásti poskytnout třetí osobě (podlicence). Při poskytování oprávnění nedochází ke změně smluvních stran licenční smlouvy. Zapůjčení mezi organizačními složkami státu probíhá na základě zápisu, který je dokladem o nabytí práva k užití licence.

Složka rezortu, které jsou licence poskytnuty, je oprávněna přenechat poskytnuté licence do užívání organizačním složkám v rámci své působnosti.

Při poskytnutí licencí programového vybavení zůstávají tyto licence nadále v majetkové evidenci složky rezortu, která tyto licence poskytuje. Složka rezortu, která licence poskytuje, o tomto poskytnutí neúčtuje. Složka rezortu, které jsou licence poskytnuty, o tomto poskytnutí neúčtuje a poskytnuté licence eviduje jako cizí majetek.

b) Postoupení licence (převod)

Postoupení licencí je postoupení práva hospodařit s majetkem jiné složce rezortu. Dokladem o postoupení je zápis. Po tomto postoupení dochází k vyřazení příslušného majetku z majetkové evidence u složky rezortu, která majetek postoupila, tj. u této složky rezortu se sníží počet licencí a sníží se cena majetku v evidenci a účetnictví.

Složka rezortu, které byl majetek postoupen, zavede tento majetek do majetkové evidence a účetnictví.

c) Přesun licencí (změna umístění v rámci dané složky)

Pojem přesun licencí se používá pro přesun licencí v rámci dané složky rezortu. O přesunu se neúčtuje s výjimkou případného střediskového účetnictví.

II. Majetková evidence počítačového programu

Dokumentace oprávněnosti užívat počítačové programy

Základním dokladem o oprávněném použití počítačového programu je zaplacený daňový doklad (faktura).

Oprávněnost používání počítačových programů lze dále prokázat zejména některými z následujících dokumentů:

- a) smlouvami na dodávky počítačového programu (pokud byly takovéto smlouvy uzavřeny), příp. dalšími nabývacími doklady,
- b) licenčními smlouvami upravujícími užívání počítačového programu, případně originálními standardizovanými licenčními podmínkami,
- c) doklady týkajícími se registrace užívání v registračním centru nebo obdobné evidenci výrobce či distributora počítačových programů (např. kopie registračních karet),
- d) elektronickými kopiemi odeslaných a přijatých zpráv v případě pořízení počítačových programů dálkovým přístupem.

Tyto dokumenty musí složky rezortu evidovat o veškerých počítačových programech užívaných u každého orgánu státní správy. Odpovědnost za řádné vedení a evidenci nabývací dokumentace nesou složky rezortu. Zároveň jsou složky rezortu povinny zajistit u počítačových programů nově pořizovaných po nabytí účinnosti těchto pravidel uložení a evidenci originálních instalačních médií (disket, CD disků) po celou dobu užívání počítačového programu.

Vkládání programového vybavení do majetkové evidence

- Zásady při vkládání programového vybavení do majetkové evidence

1. organizační složka státu je povinna evidovat všechny nabytý nehmotný majetek - programové vybavení v APV IRES (Aplikační programové vybavení Informační rozpočtový a ekonomický systém), modulu Evidence software, a to neprodleně po jeho nabytí; při evidenci je nezbytné dodržovat zásady podle dokumentace systému IRES;
2. programové vybavení pořízené současně s (drobným) dlouhodobým hmotným majetkem (např. počítač, tiskárna, kopírka apod.) se eviduje jako součást tohoto (drobného) dlouhodobého hmotného majetku pod inventárním číslem přiděleným tomuto majetku;
3. programové vybavení zakoupené odděleně od (drobného) dlouhodobého hmotného majetku se eviduje samostatně pod samostatným inventárním číslem;
4. při evidenci programového vybavení vyvíjeného na zakázku s dílčími platbami za jednotlivé etapy vývoje se dílčí platby (náklady) účtují na vrub účtu 041 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek; teprve po dokončení a převzetí díla se majetek eviduje v majetkové evidenci (v celkové hodnotě všech pořizovacích nákladů); po zaevidování majetku se dá pokyn k zaúčtování na vrub účtu 013 Software ve prospěch účtu 041 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek;
5. pro každé dodávané programové vybavení je je nutno vytvořit samostatný „Protokol o převzetí“;
6. členění majetkové evidence na majetek dlouhodobý a drobný dlouhodobý je nezbytné zachovat i v rámci jedné faktury, tzn. že některé položky faktury mohou patřit do majetkové evidence dlouhodobého majetku (druh majetku - 013), jiné do majetkové evidence drobného dlouhodobého majetku (druh majetku - 018);
7. zhodnocení majetku je třeba vyznačit v majetkové evidenci. Přesáhne-li celková částka zásahu na majetku částku 60.000,- Kč, jedná se:
 - u dlouhodobého nehmotného majetku o technické zhodnocení, jehož výsledkem je „Protokol o technickém zhodnocení“ (při technickém zhodnocení dojde k navýšení pořizovací ceny);
 - u drobného dlouhodobého nehmotného majetku se technické zhodnocení považuje za nový majetek - dlouhodobý nehmotný, který je třeba zaevidovat do majetkové evidence dlouhodobého nehmotného majetku v ceně technického zhodnocení;

- Postup při vkládání programového vybavení do majetkové evidence:

1. V systému IRES se majetek eviduje na základě dokladu o pořízení pomocí formuláře FIA014F - „Protokol o převzetí majetku“. Současně je nezbytné vyznačit vazbu mezi „Protokolem o převzetí majetku“ a dokladem o pořízení (viz formulář FIA016F - „Protokol převzetí - vazba na doklady“).

2. Dokladem o zařazení programového vybavení do majetkové evidence je „Protokol o převzetí“, který podepisuje oprávněná osoba. Po zařazení majetku do majetkové evidence je „Protokol o převzetí“ předán k zaúčtování.
3. V případě, že je pořizovacím dokladem faktura, je nutno předat „Protokol o převzetí“ společně s fakturou k proplacení a následně předat oba doklady k zaúčtování.
4. Odpovědná osoba potvrdí zaúčtování programového vybavení na „Protokolu o převzetí“ a jeho kopii postoupí k archivaci.

Zhodnocení a technické zhodnocení programového vybavení

- Postup při zhodnocení programového vybavení

1. Zhodnocení programového vybavení se eviduje na základě dokladu o jeho pořízení.
2. V systému IRES se zhodnocení eviduje pomocí formuláře „Zhodnocení majetku“, volaného z formuláře „Inventární karta majetku“ - FIA002F.

- Postup při technickém zhodnocení programového vybavení

1. V systému IRES se technické zhodnocení eviduje pomocí formuláře FIA021V - „Technické zhodnocení“ volaného z formuláře „Inventární karta majetku“ - FIA002F.
2. Dokladem o technickém zhodnocení je „Protokol o technickém zhodnocení“ (formulář „Protokol o technickém zhodnocení“ - FIA025F), který podepisuje oprávněná osoba. Po provedení evidence technického zhodnocení je protokol předán k zaúčtování.
3. V případě, že je pořizovacím dokladem faktura, je nutno předat protokol společně s fakturou k proplacení a následně předat oba doklady k zaúčtování.
4. Odpovědná osoba potvrdí zaúčtování technického zhodnocení na „Protokolu o technickém zhodnocení“ a jeho kopii postoupí k archivaci.

Poskytování programového vybavení

- Postup při poskytování programového vybavení

V systému IRES se poskytování programového vybavení eviduje pomocí formuláře FIA040F - „Evidence software“.

1. Dokladem o poskytnutí programového vybavení jiné složce rezortu je „Zápis o poskytnutí podlicence software (výpůjčka)“. Zápis musí být podepsán oprávněnými osobami obou stran.
2. Podepsaný zápis je nezbytné archivovat.
3. Vypůjčitel je povinen vždy do 10. ledna doručit půjčiteli písemnou zprávu o stavu předmětu zápisu k 31.12. uplynulého kalendářního roku z důvodu provádění inventur.

- Prodlužování výpůjček

1. Po uplynutí doby výpůjčky, nepožádá-li půjčitel o vrácení programového vybavení, se sjednaná doba výpůjčky automaticky prodlužuje vždy o další rok.
2. Prodloužení výpůjčky se eviduje v systému IRES ve formuláři FIA042F - „Zapůjčené licence SW“.

- Postup při vrácení programového vybavení

1. Vrácení programového vybavení se v systému IRES eviduje pomocí formuláře FIA040F - „Evidence software“.
2. Dokladem o vrácení programového vybavení je „Zápis o vrácení poskytnuté podlicence software (vrácení výpůjčky)“. Zápis musí být podepsán oprávněnými osobami obou stran.
3. Před uplynutím sjednané doby bezplatného užívání lze uživateli vztah ukončit dohodou obou stran učiněnou písemnou formou - rovněž „Zápisem o vrácení poskytnuté podlicence software (vrácení výpůjčky)“.
4. Podepsaný zápis je nezbytné archivovat.

Postupování programového vybavení

1. K postoupení programového vybavení je nezbytné vyhotovit „Rozhodnutí o nepotřebnosti majetku“, které podepíše k tomu pověřená osoba, jehož vzor je uveden v této metodice.
2. V systému IRES se postoupení programového vybavení eviduje ve formuláři FIA040F - „Evidence software“.
3. Dokladem o postoupení programového vybavení jiné složce rezortu je „Zápis o převodu příslušnosti hospodařit se software“. Zápis musí být podepsán oprávněnými osobami obou stran.
4. Podepsaný zápis je nezbytné archivovat.
5. Na základě podepsaného zápisu provede složka rezortu, která programové vybavení postoupila, jeho vyřazení z majetkové evidence a účetnictví.
6. Složka rezortu, které bylo programové vybavení postoupeno, vloží na základě podepsaného „Zápisu o převodu příslušnosti hospodařit se software“ toto programové vybavení do majetkové evidence a účetnictví.

Přesun programového vybavení

1. V systému IRES se přesun programového vybavení eviduje ve formuláři „Přesun majetku“, který lze vyvolat z formuláře „Inventární karta majetku“ - FIA002F.
2. V případě, že složka rezortu účtuje o přesunu na jinou organizaci, je třeba vytisknout „Protokol o přesunu“ na formuláři „Protokol o přesunu majetku“ - FIA019F. U složek rezortu, které neúčtují o přesunu programového vybavení se body 2. - 5. neprovádí. Případný „Protokol o přesunu“ má pouze informativní význam.
3. „Protokol o přesunu majetku“ podepíše oprávněná osoba a je dokladem o přesunu programového

vybavení.

4. Podepsaný „Protokol o přesunu“ je nezbytné předat k zaúčtování.
5. Odpovědná osoba potvrdí zaúčtování na „Protokolu o přesunu“ a jeho kopii postoupí k archivaci.

Vyřazování programového vybavení z majtkové evidence

1. Je nezbytné vyhotovit „Rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku“, které podepíše k tomu pověřená osoba. Vzor „Rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku“ je uveden v příloze č. 2 Instrukce.
2. Programového vybavení, pokud to není v rozporu s licenčními podmínkami a ujednáními, je nutno nabídnout jiným zájemcům formou vystavení na extranetu po dobu minimálně deseti (10) kalendářních dnů a v případě, že se nenajde zájemce, nabídne se ještě formou vystavení na internetu po dobu minimálně deseti (10) kalendářních dnů.
3. Není-li o programové vybavení zájem, je nezbytné předložit likvidační komisi doklady o neupotřebitelnosti majetku a požádat o vypracování návrhu o přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti majetku a způsobu naložení s ním v souladu se zvláštními právními předpisy³³.
4. Na základě předchozích kroků je možné provést vlastní vyřazení programového vybavení z majtkové evidence. V systému IRES se provádí vyřazení ve formulářích „Inventární karta majetku“ - FIA002F, FIA040F - „Evidence software“ a „Vyřazení majetku“.
5. Dokladem o vyřazení programového vybavení z majtkové evidence je „Protokol o vyřazení“ (formulář „Protokol o vyřazení majetku“ - FIA020F), který podepíše oprávněná osoba.
6. „Protokol o vyřazení“ je předán do účtárny.
7. Účtárna potvrdí zaúčtování na „Protokolu o vyřazení“ a jeho kopii postoupí k archivaci.
8. Po splnění všech výše uvedených podmínek (body 1-7) lze provést fyzickou likvidaci majetku v souladu se zvláštními právními předpisy³⁴. Dokladem o likvidaci je protokol o fyzické likvidaci.

Evidence instalací

Složka je povinna vést evidenci instalací programového vybavení.

Evidenci instalací lze vést některým z níže uvedených postupů:

- prostředky systému IRES, v takovémto případě složí k evidenci formuláře FIA044F - „Evidence instalací“, FIA045F - „Balíčky software“ a FIA050F - „Evidence seskupení nebo
- prostředky jiného automatizovaného systému nebo
- jiným způsobem, jenž prokazatelně a v souladu s legislativou dokladuje oprávněnou instalaci programového vybavení na příslušném počítači.

³³⁾ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁴⁾ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha č. 4

Způsoby odpisování a doba odpisování u některého dlouhodobého majetku

A. Rovnoměrný způsob odpisování

V tabulkách v bodě a) a c) je stanovena minimální možná doba odpisování u vybraného dlouhodobého majetku. Povinností účetní jednotky je sestavovat a aktualizovat odpisové plány po celou dobu používání dlouhodobého majetku. Účetní jednotka při zaevidování nově pořízeného majetku může k odhadu předpokládané doby odpisování zahrnout i délku záruční doby.

a) Dlouhodobý hmotný majetek – informační technologie

CZ-CPA	Název	Doba odpisování	Do této skupiny patří zejména
26.20.11	Přenosná zařízení pro automatické zpracování dat o hmotnosti ≤ 10 kg, např. přenosné počítače (notebooky); osobní digitální asistenti a podobné počítače	Záruční doba + 2 roky (minimálně 4 roky)	Notebooky, atd.
26.20.13	Digitální zařízení pro automatizované zpracování dat obsahují pod společným krytem nejméně základní jednotku, vstupní a výstupní jednotku, též kombinované	Záruční doba + 2 roky (minimálně 4 roky)	osobní počítače
26.20.14	Digitální zařízení pro automatizované zpracování dat předkládané ve formě systémů	Záruční doba + 2 roky (minimálně 4 roky)	ostatní ICT
26.20.15	Ostatní digitální zařízení pro automatizované zpracování dat, mohou též obsahovat pod společným krytem jednu nebo dvě z následujících jednotek: paměťové, vstupní, výstupní jednotky	Záruční doba + 2 roky (minimálně 5 let)	servery
26.20.18	Jednotky vykonávající dvě nebo více z těchto funkcí: tisk, skenování, kopírování, faxování	Záruční doba + 2 roky (minimálně 4 roky)	Tiskárny, skenery atd.
26.20.16	Vstupní nebo výstupní jednotky pro počítače, mohou též obsahovat pod společným krytem paměťové jednotky	Záruční doba + 2 roky (minimálně 6 let)	Disková pole

b) Dlouhodobý hmotný majetek – nemovitosti

U nově pořízené nemovitosti OSS provede kvalifikovaný odhad doby používání, případně může stanovit předpokládanou dobu používání v rozmezí 80 – 300 let.

c) Dlouhodobý nehmotný majetek

CZ-CPA	Název	Doba odpisování (min.)
62.01.00	software a obdobné předměty	4
59.00.00	audiovizuální dílo	3
72.20.00	nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, licence a obdobná práva a ostatní dlouhodobý majetek s výjimkou studií, záměrů, analýz, plánů a obdobných produktů	8
71.00.00	Studie, záměry, analýzy, plány a obdobné produkty	5

U položky CZ-CPA 62.01.00 (software a obdobné předměty) stanovuje složka doba odpisování individuálně při zohlednění podmínek pořízení SW (např. placená podpora apod.), nicméně doba odpisování nesmí být kratší než doba uvedena v tabulce. U vybraných SW bude odborem informatiky určena závazná doba odpisování.

**B. Výkonový způsob odpisování
motorová vozidla**

V tabulce je stanoven minimální počet ujetých km při prvním zařazení motorového vozidla. Povinností účetní jednotky je sestavovat a aktualizovat odpisové plány po celou dobu používání dlouhodobého majetku.

CZ_CPA oddíl	Název	Doba používání stanovené na počet ujetých km³⁵
29	nižší třída	220 000 km
29	nižší střední a střední třída	250 000 km
29	vyšší střední třídy, mikrobusesy, užitková	350 000 km

³⁵⁾ Minimální doba používání a stupeň třídy u motorových vozidel jsou odvozeny z Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR č.j. 44/2010-OSU-OSU, o používání služebních a jiných motorových vozidel a o používání čipových karet CCS LIMIT v resortu spravedlnosti a výši ocenění motorového vozidla podle § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

